

Významné osobnosti naší univerzity

Nedožitě osmdesátiny prof. PhDr. Libora Mička, CSc.

V březnu letošního roku si připomínáme nedožitě osmdesáté narozeniny významného představitele univerzitní i praktické psychologie – profesora PhDr. Libora Mička, CSc.

Narodil se 29. 3. 1931 na Těšínsku v Bystřici nad Olší v rodině lékaře. Po maturitě na reálném gymnáziu byl přijat na Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, po půl roce přestoupil na Filozofickou fakultu téže univerzity, kde studoval odbornou kombinaci psychologie s filozofií a současně učitelskou kombinaci filozofii s dějepisem.

Po promoci působil jako psycholog v brněnské pobočce Výzkumného ústavu pedagogického, poté čtyři roky vedl Psychologický ústav na Pedagogickém institutu v Olomouci. Svoji celoživotní profesionální dráhu spojil v katedrou psychologie (později přejmenovanou na Psychologický ústav) Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Začal zde v roce 1964 jako odborný asistent, jeho další vědecko-pedagogický postup byl utlučen, stejně jako u mnoha jiných nestraníků a u lidí režimu nepohodlných. Dosažení docentské hodnosti mu bylo umožněno až koncem osmdesátých let, profesorem pedagogické psychologie byl jmenován v roce 1991.

Hrál významnou roli při vzniku Slezské univerzity v Opavě v roce 1990. Byl jmenován prorektorem brněnské Masarykovy univerzity, pověřeným zabezpečením vzniku opavského vysokého učení a v prvním roce existence Slezské univerzity řídil její chod. Jako jednomu z prvních zasloužilých profesorů brněnské univerzity mu byl udělen čestný titul „emeritní profesor“.

Celý svůj odborný život zasvětil Libor Miček výzkumu i výuce pedagogické psychologie a osvětové činnosti. Mezi jeho vědeckými zájmy dominovala témata duševní hygieny a duševního zdraví v nejširším slova smyslu. Je autorem mnoha prací z této oblasti. Nezástával však jen na poli teorie, zasloužil se

o rozšíření témat duševní hygieny v nejširších vrstvách obyvatelstva, zakládal kurzy jógových cvičení, zdůrazňoval význam relaxace.

Míčkovy monografie neztrácejí svoji platnost ani po letech. Jmenujme jeho prvotinu *Nervózní děti a mládež ve škole*, *Sebevýchova a duševní zdraví a průkopnickou práci Duševní hygiena*. Napsal řadu skript, odborných i popularizačních článků.

Patřil k často citovaným autorům nejen v odborných kruzích, ale získal si i značné renomé v mnoha organizacích a sdruženích zabývajících se zdravým životem a relaxací. Byl jedním z prvních propagátorů jógových cvičení v rámci nejširší populace.

Kolegové, studenti i širší veřejnost jej znali jako zásadového a čestného člověka, s pevnou hodnotovou strukturou, který nikdy nepodleh tlakům doby a snašel nepříteli úřadů a univerzitních orgánů dlouhé roky, kdy mu nebylo umožněno získat oprávněné akademické hodnosti. Koncem roku 1989 byl zvolen vedoucím rehabilitační komise Občanského fóra psychologů Jihomoravského kraje a členem rehabilitační komise brněnské Filozofické fakulty.

Odkazem profesora Libora Mička, který si stále připomínáme, je život v pravdě a pečlivé dodržování morálních zásad i zdravého životního stylu, čímž byla prochnuta i jeho vědecká práce.

M. SVOBODA

K osmdesátinám Stanislava Julínka

Někdejší člen katedry historie Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity doc. PhDr. Stanislav Julínek, CSc., se dožije 6. května 2011 osmdesátých narozenin. Jubilat po skončení druhé světové války přišel na reálné gymnázium při státním mužském učitelském ústavu na Starém Brně. V roce 1949 zapsal na Pedagogické fakultě MU obory dějepis, výtvarná výchova a občanská výchova, později v letech 1955-1960 prošel nástavbovým studiem knihovnictví při tehdejší Fakultě osvěty a novinářství Univerzity Karlovy v Praze. Po učitelské a knihovnické praxi byl v roce 1968 přijat jako odborný asistent na katedru dějepisu Pedagogické fakulty MU, kde byl pověřen výukou teorie vyučování dějepisu.

Nejen jeho pedagogická, ale i vědecká práce jsou spjaty s obecnou didaktikou a oborovou didaktikou dějepisu. Již v roce 1971 předložil k obhajobě rigorózní práci na téma *Zásada trvalosti a její význam ve vyučovacím procesu*; tu úspěšně obhájil na katedře pedagogiky Pedagogické fakulty MU 21. ledna 1972 a získal titul doktor filozofie (PhDr.). V tomto období se podílel na přípravě výběru krásné literatury pro výuku dějepisu v 7. a 8. ročníku základní školy (Brno 1971 a 1974), zabýval se významem bibliografie pro regionální práci učitele dějepisu, zpracoval bibliografii k didaktice dějepisu, studoval problematiku spolupráce muzea a školy z hlediska přípravy posluchačů dějepisu, provedl výběr vyučovacích pomůcek k vlastivědnému učivu 5. ročníku obecné školy a přispěl k poznání regionálních dějin svého rodného Vyškova (Velešovice 1972). Pronesl také diskusní příspěvky na vědeckých konferencích, a to i v zahraničí: např. na sympoziu *Statisches Bild* v Greifswaldu v roce 1972 hovořil o uplatňování didaktické

techniky při didaktické přípravě posluchačů studia dějepisu. Podílel se rovněž na pracích spojených s úpravami učebních plánů a osnov interního, dálkového a postgraduálního studia dějepisu, stejně jako na budování sbírek názorných pomůcek a úsilí o obsahovou a technickou modernizaci výuky. Zkoumal také podíl dějepisného učiva na utváření estetického citění mládeže.

V 80. letech se Stanislav Julínek podílel na řešení vědeckovýzkumného úkolu Metodické využití didaktických prostředků ve vyučování dějepisu. V souvislosti se zaváděním nového pojetí výuky dějepisu na základních a středních školách a nových učebních plánů se zúčastnil proškolení učitelů těchto stupňů škol. V roce 1984 obhájil na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze kandidátskou disertaci *Výchova výtvarným uměním ve výuce dějepisu* a získal vědeckou hodnost kandidáta pedagogických věd. Publikoval stati týkající se historie dějepisné výuky na českých základních školách z hlediska vývoje učebních plánů, učebních osnov a školních učebnic, estetické výchovy v dějepisném vyučovacím procesu, didaktické analýzy jako východiska pro funkční volbu vyučovacích prostředků ve výuce dějepisu, základních metodických postupů s využitím učiva z dějin umění při výuce dějepisu a exkurzní činnosti jako součásti odborné a didaktické přípravy posluchačů historie. S novými poznatky z oborové didaktiky vystoupil i na III. drážďanských dnech na Vysoké škole pedagogické v Drážďanech v roce 1985. Na základě úspěšné pedagogické a vědecké činnosti byl v roce 1988 jmenován docentem pro obor didaktika dějepisu.

Své názory na didaktiku dějepisu předložil v učebním textu *Úvod do teorie a praxe výuky dějepisu* (Brno 1995). Vedl rovněž autorský kolektiv, který připravil celostátní vysokoškolskou učebnici didaktiky dějepisu (Brno 2004). Do dalších let mu jeho vzpomínající kolegové přejí vše nejlepší.

J. VACULÍK